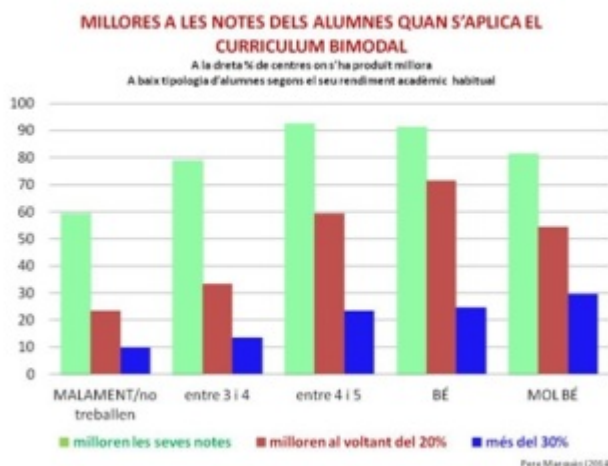

Milliores en l'aprenentatge de l'alumnat de centres de primària i secundària

11/2014 - Pedagogia. El grup de recerca DIM (Didàctica, Innovació i Multimèdia) de la UAB va dur a terme dos estudis durant el curs 2013-2014 sobre el potencial pedagògic de l'aplicació del currículum bimodal i de l'ús de les tauletes digitals en estudiants de diverses etapes educatives. Els resultats d'ambdós estudis mostren notables millores en l'aprenentatge de l'alumnat i un augment en les seves qualificacions acadèmiques. L'ús de les tauletes, per la seva part, en millora les competències, els coneixements i l'autonomia.

Eficàcia del currículum bimodal

Durant el curs 2013-2014, 148 professors de 30 centres de primària i secundària han aplicat a les seves classes el currículum bimodal i han aconseguit notables millores en l'aprenentatge en més del 80% dels seus estudiants i un augment significatiu en les seves qualificacions acadèmiques en un 78% dels casos, amb la consegüent reducció del fracàs escolar.

Aquest impacte de millora és major en el cas dels alumnes que ja anaven bé o molt bé, però fins i tot en el 59% dels estudiants que solia suspendre amb notes entre 4 i 5 (i en el 34% dels suspesos amb notes entre 3 i 4) s'estimen increments del 20% en les seves qualificacions. En el cas dels estudiants que no solen treballar o amb notes inferiors a 3, l'aplicació del currículum bimodal només ofereix un lleu impacte de millora.

L'estudi <<http://peremarques.net/dimcurri13recerca.htm>>, dirigit pel Dr. Pere Marquès, professor de la UAB, s'ha desenvolupat des de la Societat Catalana de Pedagogia i el grup de recerca DIM (Didàctica, Innovació i Multimèdia).

Els resultats obtinguts són pràcticament idèntics als que va proporcionar la investigació DIM-Fundación Telefónica (2011-2013), en la qual van participar també altres 150 professors de 30 centres d'Espanya i Llatinoamèrica, de manera que considerem provada l'eficàcia del sistema.

Altres dades significatives de la investigació són que més del 80% del professorat considera que amb el currículum bimodal els alumnes treballen més i de forma més autònoma, augmenta la seva motivació i participació, es facilita el treball col·laboratiu i el tractament de la diversitat... i als alumnes els agrada. D'altra banda, més del 90% dels professors considera que facilita l'ensenyament, l'aprenentatge i l'assoliment dels objectius educatius, i ho pensa seguir aplicant el proper curs.

Inconvenients: segons un 78% dels professors, als alumnes els costa adaptar-se al nou sistema, i un 64% diu que exigeix més feina al professor... però consideren que val la pena l'esforç pels resultats que s'obtenen.

Aplicar el currículum bimodal significa bàsicament (1) ensenyar l'alumnat a fer apunts i autoritzar-ne l'ús (de vegades també Internet) en totes les activitats pràctiques que realitzi, i (2) que cada alumne elabori un glossari amb els conceptes i dades de l'assignatura que el professor indiqui que és imprescindible que memoritzin, fent molts exercicis d'aplicació amb ells durant el curs.

Ús de les tauletes digitals a les classes

Per altra banda, durant el curs 2013-14, més de 300 professors de 39 centres de primària i secundària han utilitzat les tauletes digitals en les seves classes. En més del 90% dels casos s'han aconseguit millores en els aprenentatges dels estudiants i es constata que milloren la comprensió dels temes, s'afavoreix la seva creativitat, treballen amb més motivació i de manera més autònoma i aconsegueixen un alt desenvolupament de les seves competències digitals.

L'informe de la investigació <<http://peremarques.net/tabletasportada.htm>> complementa aquestes dades amb una impressionant llista d'avantatges que els professors han destacat en utilitzar les tabletas en tots els nivells educatius; en Educació Especial gairebé permeten aconseguir miracles. A més, en un 71% dels casos estimen també una millora en el rendiment acadèmic (les notes) dels estudiants en general.

PRINCIPALES APORTACIONES DE LAS TABLETAS			
	70%	80%	90%
Facilita el aprendizaje autónomo			98%
Se constata un alto desarrollo de las competencias digitales			98%
Mejora la comprensión en general			96%
Favorece la creatividad			96%
Contribuye a mejorar los aprendizajes de los estudiantes en general.			92%
Alta motivación e implicación del alumnado			92%
Potencia la capacidad de memorización (memoria visual)		86%	
Predispone y anima para la investigación		86%	
Promueve una continua actividad intelectual del alumno		82%	
Favorece el desarrollo de la reflexión y el razonamiento crítico	78%		
Los alumnos consideran que con las tabletas aprenden más		80%	
A los alumnos les gusta trabajar con tabletas			94%
Mejora en el rendimiento académico de los estudiantes	71%		
Multifuncionalidad y versatilidad			96%
Acceso a múltiples fuentes de información en Internet			94%
Portabilidad: la tableta es ligera y se traslada con facilidad			94%
Facilita aplicar metodologías centradas en la actividad del alumno			92%
Facilita tratar la diversidad y una enseñanza más personalizada		86%	
Facilitan la realización de actividades de refuerzo		86%	
Facilita la enseñanza, el aprendizaje y el logro de los objetivos			92%
El próximo curso volveré a utilizar las tabletas digitales			98%

Pere Marques (2014)

Imatge: Avantatges de les tauletes digitals.

En l'estudi, desenvolupat des del grup de recerca DIM (Didàctica, Innovació i Multimèdia), han participat uns 6.000 alumnes de les etapes d'Infantil, Primària, ESO, Batxillerat / FP i Educació Especial.

Altres dades significatives de la investigació són que al 94% dels estudiants els agrada treballar amb els dispositius digitals i el 80% creu que així aprenen més. D'altra banda, el 92% dels professors considera que facilita l'ensenyament, l'aprenentatge i l'assoliment dels objectius educatius, i el 98% les pensa seguir utilitzant el pròxim curs.

Finalment destacarem alguns inconvenients que han manifestat els professors: al 88% dels docents els ha faltat temps per buscar i crear recursos per a alumnes i preparar les classes amb les tauletes, i el 78% també indica que necessitaria una major formació en l'ús didàctic d'aquests dispositius. Aquests són aspectes que cal tenir en compte, ja que els avantatges que ofereixen les tauletes en els processos d'ensenyament i aprenentatge no s'obtenen pel simple fet de tenir-les i utilitzar-les, sinó que depenen de l'adequació i potencial didàctic de les activitats que realitzen els estudiants i els professors amb elles.

Pere Marquès Graells
Grup DIM (Didàctica, Innovació i Multimèdia)

Departament de Pedagogia Aplicada